

ЗАПИСНИК

са 19. редовне сједнице Комисије за програмске садржаје на албанском језику и језицима припадника других мањинских народа и других мањинских националних заједница

Сједница Комисије је одржана дана 18.10.2023. године.

Сједници су присуствовали:

1. Мирхета Гачевић, предсједница;
2. Верон Халили, члан;
3. Адмир Адровић, члан;
4. Ивана Крушчић, чланица;
5. Фрасхер Селимај, члан;
6. Трипо Матијевић, члан.

Поред наведених чланова, сједници је присуствовао и Балша Милић, секретар Комисије.

Такође, на позив предсједнице Комисије и осталих чланова, сједници присуствују и Уредници редакција на албанском језику ТВЦГ и РЦГ, Ник Калај и Мараш Дедвукај.

На сједници је усвојен следећи :

ДНЕВНИ РЕД

1. Расправа и усвајање Записника са осамнаесте редовне седнице Комисије;
2. Разговор са представницима Редакције за мањине на албанском језику;
3. Анализа и коментар информације достављене од уредништва Редакције на језицима других мањинских заједница;
4. Разно;

I

Записник са 18. редовне сједнице Комисије је усвојен гласовима свих присутних чланова, уз одређене сугестије у ком дијелу да буде исправљен.

(6 гласова ЗА)

II

Предсједница Комисије, Мирхета Гачевић, изјавила је да су за данашњу сједницу ускраћени за присуство Уредник програма за мањине ТВ у програму за мање бројне народе, господина Сенад Гиљаја, који, због раније преузетих обавеза ван територије Подогрице, није био у прилици да присуствује истој, те је у свом одсуству делегирао уреднике Редакција на албанском језику ТВЦГ и РЦГ, господине Ника Калаја и Мараша Дедвукаја. На самом почетку разговора, она је упитала присутне уреднике Редакције да ли су упознати са емисијом "Мрамори знаменитих Црногораца" која је планирана за снимање и да ли јој могу нешто више казати о њој, на шта су јој они одговорили да то није тема за њих. Потом је изразила жељу да она и присутни чланови комисије желе поразговарати са њима о самим условима и начину функционисања Редакције, кадровским промјенама унутар исте о којима нико од њих није био обавијештен, о измјенама ПП плана као и осталим проблемима и баријерама са којима се сама Редакцијес сусреће и позвала присутне уреднике да изнесу своје мишљење, примједбе, као и идеје на рад исте. Први за ријеч се јавио Мараш Дедвукај, Уредник редакције на албанском језику у Радију Црне Горе. Он је одмах на старту изнио главни проблем који по њему постоји, наводећи да је још од фебруара мјесеца било предвиђено да се десе одређене промјене у редакцији, с обзиром да је тадашњи Уредник редакције, Пјетер Љуцај, отишао у пензију и то мјесто је по систематизацији

остало упражњено и њега и самим тим је њега неко требао да замијени. Међутим, то се до дан данас није десило. Такође, још један колега за 3 мјесеца одлази у пензију, у питању је Ђека Ђонај, извјештач из Улциња и велико је питање да ли ће и њега неко уопште да замијени. Он је тај проблем предочио и Менаџменту, на шта је добио одговор да их и тада остаје 6, односно 7 запослених у тој редакцији. Покушао је да им објасни да их нема толико, већ укупно “ 3 ипо “ човјека - радника, уз објашњење да су ту 3 човјека, а ова “половина” односно “ипо” се односни на спикерку-дактилографкињу која је болесна и која не представља могућност да буде четврта запослена у Редакцији. Он наводи да је чак и раније, док их је било заиста 7 радника, он тражио додатног, а не сада кад су спали на свега 3 или 4. Такође, ту постоји један од новинара који је већ 7-8 мјесеци на боловању и њега нико не мијења. Како каже, што се њега тиче, њему то не смета и он треба да одмара, али је требало довести некога ко ће бити у стању да преузме његов дио посла. Каже да он од фебруара мјесеца, од момента када је Пјетер Љуцај пошао у пензију, инсистира на довођењу његове замјене, увијек је добијао одговор “биће, биће”, али се ништа није дешавало по том питању и он не види гдје је ту проблем, због чега то ни данас није реализовано. Такође, наводи да они не траже да им се отвори ново радно мјесто, већ само попуњавање постојећих.

Мирхета Гачевић се надовезала на причу и упитала, од фебруара мјесеца, са 7 људи у Редакцији, на колико су спали сада?

Мараш је набројао људе који су тренутно ту, а то су он, Муса Ђока, Виолета Ђокај, затим спикерка-дактилографкиња која је болесна, због чега он каже да је она “пола” радника, као и нова радница која би поново требала хонорарно да се ангажује. Поново је напоменуо проблем одласка на боловање услед чега се губи број радника унутар Редакције и прокоментарисао да је проблем тај, по њему, што болесни овдје раде, а они здрави иду на боловање да одмарају кући. Он наводи да се нечије одсуство одмах осјети, осјећало се раније кад неко оде на одмор, а не сада кад некога више ту нема и мјеста су упражњена, јер је за неке емисије неопходно да се тражи помоћ и колега из ТВЦГ. Када је Сенад последњи пут био код њих у Редакцији, он му је рекао да он за овај Радио више неће да се бори јер он није Мараша Дедвукаја, већ Радио Телевизије Црне Горе. Такође, напомиње да је он на обуку довео нову кандидаткињу која је, чим је завршена та обука, пребачена на Телевизију. Он је истакао да је предочио Сенату да ће он од сада радити онолико колико може и најтеже му пада што као Уредник редакције, мора да ради послове новинара, ако не и више од њих. Једина разлика међу њима је та што он има звање Уредника, ништа друго. Такође, навео је да треба да почне са реализацијом и емисија “Без граница”, која је до сада, већ 12 година, ишла на Радио Приштини, Радио Скопљу и Радио Тарини, а од скора креће са емитовањем и на нашем Радију, а поново нема ко да ради на томе сем њега. Још једном је истакао и поновио да они не траже никаква нова радна мјеста, само да се постојећа попуне.

Мирхета Гачевић је на све ово истакла да је могућност Комисије, у складу са Пословником, да могу да дају Иницијативе и Мишљења Савјету РТЦГ у односу на унутрашњу организацију и систематизацију радни мјеста у РТЦГ. Она је изјавила да ће лично она преузети на себе Иницијативу која ће бити усмјерена на то да јој се прецизно достави податак колико је систематизацијом предвиђено радних мјеста у самој Редакцији. Такође, навела је да сматра да мора постојати неки однос према проблему боловања, на који начин се обезбјеђује замјена и да то мора бити нечим регулисано. Потом је упитала Уреднике редакција у ТВЦГ и РЦГ, да ли је њима проблем да они њој пошаљу информацију путем маил-а у којем ће навести конкретне податке који се тичу саме Редакције и промјена у кадровској структури и замолила да то од сада буде пракса међу њима. Казала је да је по њој и катастрофална ситуација и у Редакцији за мањине на ромском језику, а ништа боља није ни у осталим редакцијама које углавном имају само по једног новинара.

Мараш Дедвукај је констатовао да нема проблема што се тиче маил обавјештења и истакао да њих никад не питају да ли им можда нешто фали у Редакцији већ да треба одређена емисија да се реализује.

Мирхета Гачевић је на то истакла да се ништа не може реализовати без људства и технике, технику су ријешили и остао је и даље проблем људства.

Мараш Дедвукај се надовезао на то да су је менаџмент хтио да отворе “24х онлине” и да он није дао да се то отвори и рекао је господину Сенату Гиљају да он заправо није против тога, да он јесте за то али под услов да се доведу 3-4 нова новинара, а и он може бити један од оних који ће радити на томе и дати свој допринос, али не да буде и једини који ће да ради.

Мирхета Гачевић се надовезала на то и рекла да се једва постиже и ово постојеће а не још ново да се ради уз мањак кадра, посебно истичући да је ово скромно и испод сваког нивоа за један Јавни сервис да не постоји новинар који ће да покрива дневна дешавања у оквиру једне редакције.

Адмир Адровић је упитао Мараша Дедвукаја за Пјетра Љуцаја, која је била његова позиција у Редакцији, односно радно мјесто које је покривао и да ли је то Уредник за мањине у Радију Црне Горе, на шта му је одговорено потврдно. Потом је упитао за другог новинара, на шта му је речено да је у питању Ђока Дукај који је на боловању. Упитао је и да ли је то дописник из Улциња, на шта му је Мараш одговорио да он то није, већ да тај дописник из Улциња треба да иде у пензију за 3 мјесеца.

Мирхета Гачевић је изјавила да је јако битно да све ово прецизно наведу у маил-у за који су се договорили да јој пошаљу.

Ивана Крушић је упитала за ову нову дјевојку која је била у Редакцији и прошла обуку, шта је са њом, на шта јој је Мараш Дедвукај одговорио да је у питању Паула Декај и да је након обуке он истакао да би је требало задржати јер је у питању добра радница, он је упутио предлог и ка Људским ресурсима али да до данас она није добила уговор о раду.

На cjелокупну причу се надовезао Уредник редакције на албанском језику на ТВЦГ, Ник Калај, који је рекао да је било приче да ће новом систематизацијом Сенад Гилај бити координатор обије редакције, и за мањине на Радију и на Телевизији. Међутим, Сенад је заузео мјесто Уредника мањина на ТВЦГ, донекле он ради и ту координацију на Радију, међутим, то се временом изгубило. Он је навео да остали Уредници програма слабо раде и да од њих нема неке помоћи, као и да није у реду да Уредници редакција раде цијели дан, да раде Вијести и томе слично јер тако заправо не раде свој примарни посао и да се мора знати шта је Уредник. Истако је да он и још један колега уређују емисију "Лајмет", а откад је тај колегао на боловању, он сам уређује наведену емисију и да није у реду да б дана у недељи он сам ради на томе.

Адмир Адровић је на сву досадашњу причу истакао да је његово запажање да је позиција Редакције за мањине итекако угрожена и да суштински она служи за кажњавање појединих новинара, односно њихову деградацију. Кад не знају гдје да смјесте неког новинара, казнено га смјесте унутар те Редакције. Сматра да Иницијатива треба да иде према њиховим националним савјетима јер они сами ту заправо ништа не могу постићи.

Трипо Матијевић се укључио у конверзацију и навео да он ради у једном банкарском систему који броји преко 200 запослених и навео да ту не може да се деси да након нечијег отказа, дужег боловања или одласку у пензију једног запосленог то мјесто буде упражњено преко 30 дана.

Адмир Адровић је на то констатовао да се мора наћи замјена за одлазећег радника, било да је он у пензији, на боловању или томе сл, поготову ако постоји систематизовано радно мјесто, јер нико неће прихватити да ради туђи и додатни посао за исте поре, наводећи да он први то не би прихватио. Навео је да, како која сједница протиче, његов став и мишљење су такви да је комплетна Редакција за мањине у све горем стању него што је то био случај раније и да се под хитно нешто мора урадити јер овако више не може да буде, јер ако они као Комисија не могу да утичу на Савјет РТЦГ, могу преко својих националних Савјета да утичу директно на РТЦГ. Иронично је констатовао да би најбоље било онда укинути Редакцију за мањине.

Трипо Матијевић је казао да се слаже са овиме што је претходно речено и да сматра да је најбољи пут којим би требало да иду тај да најприје упуте Иницијативу Савјету РТЦГ везано за проблеме које су идентификовали кроз овај разговор, наводећи да сматра да неће добити задовољавајући одговор, а да онда исту ту Иницијативу и не чекајући одговор Савјета РТЦГ, представити је заједнички свим националним Савјетима, а да они затим, координисано, 6-7 дописа упуте Савјету и Менаџменту РТЦГ и да сви они буду послати у размаку од пар дана, сматрајући да је то једини начин да се они мало тргну по овим питањима.

Фрасхер Селимај се надовезао на сву причу, износећи да сматра да је свима већ јасно гдје постоји круцијалан проблем и подржао предлог да се поднесе Иницијатива свим националним Савјетима.

Мирхета Гачевић је изјавила да се слаже са свиме наведним, као и са предлозима и констатацијама осталих чланова Комисије, али се и осврнула на оно шта њој боде очи, а то је Извјештај програма за мањине потписан од стране Сенада Гилаја, у ком он наводи објективне разлоге зашто није испуњено доста тога, али не наводи нигдје да је иницирао и пребацио

одговорност на Менаџмент РТЦГ да су они заправо ти који су одговорни за тренутно стање у Редакцији а не само уредништво Редакције.

Ник Калај је навео да сматра да проблем није само у недостатку кадра. Они су планирали да се отвори један студио у Улцињу, у коме се налази већинско албанско становништво у Црној Гори. Обратили су се предсједнику општине Улцињ везано за обезбјеђивање неког простора за тај студио, међутим још увијек нису добили никакав позитиван одговор од њега. Директор РТЦГ се сложио са том идејом и рекао им да ће, уз већ једног постојећег дописника из Улциња, запослити још једног. Такође, имају тамо и камермана и тиме би тај студио могао да се стави у функцију. Такође, како наводи, неопходан им је и још један дописник из Плава.

Мирхета Гачевић се надовезала на то и изјавила да су заправо то главни разлози, а не ови који су наведени у Извјештају потписаном од стране Сенада Гилаја.

Ник Калај је потом изјавио да су прави разлози ти што немају студио у Улцињу и немају дописника у Плаву који би радио одређено снимање и правио прилоге, али не по цијени од 10 еура како је то предлагано. Такође, истиче и тај проблем да су они добили камеру преко неког донатора из Америке, али да немају камермана. Покушаја да се нађе камерман је било, али безуспјешно, вјероватно и због тога што је предлагано да камерман добије хонорар од свега 300 еура.

Мирхета Гачевић је присутне Уреднике потом упитала да ли они учествују приликом израде предлога ПП плана, на шта су јој они негативно одговорили.

Уредници Редакција на албанском језику су изјавили да је последњи ПП план рађен по принципу “цопу-пасте” на основу оног који му је претходио.

Ник Калај је потом рекао да је планирана и нова емисија “Фокус”, која би требала да почне са емитовањем од децембра и то би била мало садржајнија емисија у оквиру које би се радиле репортаже и разговори са већом тежином. Такву идеју је подржала и директорка ТВЦГ, Марија Томашевић.

Мараш Дедвукај је навео да је имао и конкретан предлог ка Директору везан за прерасподјелу унутар саме Редакције, али на крају ништа није било од тога. Навео је да је боље и да се угаси сама Редакција, него да ради на начин на који тренутно све функционише.

Мирхета Гачевић је изјавила да ће они урадити све шта могу и шта је до Комисије, али да она лично није велики оптимиста по том питању. Казала је и да ће тражити званично да им се достави систематизација радних мјеста у оквиру Редакције за мањине Радија и Телевизије, као и да им Уредници редакције доставе договорене тражене информације.

Трипо Матијевић се надовезао на то и рекао да треба да се тражи информација која су то по систематизацији упражњена радна мјеста у оквиру Редакције и од када су упражњена, односно на којим то радним мјестима запослени нису присутни на послу из разлога боловања или неких сличних разлога, како би имали ситуацију црно на бијело и уколико би добили неке опречне информације, да могу реаговати у складу са тиме.

Адмир Адровић је изјавио да они немају информацију ни ко уопште ради у тој Редакцији програма за мањине.

Предсједница Комисије, Мирхета Гачевић се захвалила Уредницима Редакције што су присуствовали данашњој сједници и изјавила да се нада да ће проистећи нешто из данашњег разговора.

III

У оквиру ИИИ тачке је дискутовано у вези “Анализе и коментара информације достављене од уредништва Редакције на језицима других мањинских заједница”, односно од самог Уредника редакције, господина Богића Ракочевића.

Ивана Крушчић је изјавила да јој није баш најјаснији распоред радника унутар саме Редакције, те су се остали чланови укључили у то и појаснили јој рокаде које су се ту десиле.

Мирхета Гачевић је казала да у тој редакцији, према систематизацији, имају Уредника редакције, то је Богић Ракочевић и Уредницу емисије, а то је Славица Крушчић Васовић, те да у оквиру те Редакције недостаје новинар. На Иваново питање да ли је Славица Крушчић Васовић заправо новинарка, Мирхета Гачевић је појаснила да она то није из разлога што одбија да се бави новинарским послом, у смислу да прати дневна дешавања било какве врсте, да иде на терен и томе слично.

Ивана Крушчић је изјавила да је подржава у томе, наводећи да жени са 30 година радног стажа и у њеним годинама не приличи такво нешто.

Мирхета Гачевич је изјавила да јој није јасно зашто је Богић Ракочевић у достављеним информацијама навео немогућност теренског рада у њиховим годинама, мислиће при томе на двије новинарке које су напустиле Редакцију за мањине, а при томе је Редакцији придодата Славица Крушчић Васовић која је такође жена у годинама и најавила да ће разговарати са њим о томе.

Ивана је потом упитала ако је добро разумјела, да ли су у тој Редакцији тренутно само Славица Крушчић Васовић и Богић Ракочевић, на што јој је објашњено да је ту заправо једина Славица та која ради а да је Богић Ракочевић уредник те редакције и да он некад прискаче њој у помоћ, на шта је Ивана изјавила да је ситуација у тој Редакцији ургентнија у односу на све остало јер је недопустиво да једна особа буде и спикер и новинар и Уредник емисије.

Адмир Адровић је изјавио да је Славица Крушчић Васовић 3 године била нераспоређена и навео да Менаџмент РТЦГ не може да се понаша тако да Редакцију за мањине доживљава као задњу рупу на свирали и да је толико деградира.

Сви чланови комисије су се потом сагласили да је неопходан низ Иницијатива које ће ићи ка Савјету РТЦГ и саставили списак истих које ће стићи Савјету на првој наредној сједници. Такође, Мирхета Гачевич је имала и спремно питање за Уредника редакције програма за мањине, Сенада Гилаја, а то је због чега се није реализовала емисија "Гласови сусједства", наводећи да су остали ускраћени за одговор на то питање и на прошлој, као и на овој сједници.

Мирхета Гачевич је потом замолила члана Комисије, Фрасхера Селимаја да затражи информације од албанске редакције и да их достави њој како би могли да имају потпунију слику о свему, са чиме је он био сагласан и изјавио да ће тако и урадити.

Адмир Адровић је изјавио да је за то да се једна Иницијатива пошаље Савјету РТЦГ која ће се односити на то да ли постоји могућност да Менаџмент или уредници ТВ репризирају документарне емисије у оквиру програма за мањине, а да се позову на недостатак програмског садржаја. Уколико није могуће репризирање, да се ставе за ПП план за идућу годину.

IV

У оквиру тачке "Разно", предсједница Комисије Мирхета Гачевич је упитала Секретара комисије да ли јој, мимо званичног обраћања Савјету РТЦГ, може бити достављана допуна Уговора о пружању јавних услуга за период јануар 2018 - децембар 2020.године, која се односи на Предлог програмских обавеза који чини саставни дио самог Уговора, на шта јој је одговорено да се по том питању мора Иницијативом обратити Савјету.

ЗАПИСНИК САЧИНИО

ПРЕДСЈЕДНИЦА КОМИСИЈЕ

Балша Милић

Мирхета Гачевич